

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Halle Heide

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport

30 juni 2014 / rapportnummer 2933-26

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Bronckhorst heeft het ontwerp-bestemmingsplan buitengebied Halle-Heide opgesteld. Met dit bestemmingsplan wordt de mogelijke uitbreiding van acht agrarische bedrijven en de verplaatsing van een pluimveebedrijf planologisch geregeld. Deze bedrijven zijn bij uitbreiding (mogelijk) m.e.r.-plichtig met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Daarom is er bij het bestemmingsplan een plan-milieueffectrapport opgesteld. Initiatiefnemer is het college van burgemeester en wethouders; het bevoegd gezag in de m.e.r.-procedure is de gemeenteraad van Bronckhorst.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Het MER veronderstelt dat door het opnemen van een 'voorwaardelijke verplichting' in het bestemmingsplan voorkomen wordt dat effecten op Natura 2000-gebieden optreden. Deze toets wordt uitgevoerd bij de individuele vergunningverlening. Dit betekent echter niet dat de plantoets nu achterwege kan blijven. Het MER laat niet zien of alle ontwikkelruimte die nu in het plan geboden wordt, ook daadwerkelijk ingevuld kan gaan worden. Daarom beschrijft het MER geen uitvoerbaar alternatief.

De Commissie constateert dat de gevolgde aanpak in het nu voorliggende MER hetzelfde is als bij het MER buitengebied Zelhem. Deze aanpak doet evenwel geen recht aan de diversiteit in omvang en type bedrijven in dit plangebied. Het plangebied omvat onder meer een akkerbouwbedrijf, een recent gevestigd melkveebedrijf en een pluimveebedrijf; Deze diversiteit leidt er toe dat de aannames die gedaan zijn voor het buitengebied Zelhem niet zonder meer representatief zijn voor het buitengebied Halle-Heide.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het milieueffectrapport een aantal tekortkomingen. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied Halle Heide. De tekortkomingen betreffen hoofdzakelijk:

- *Referentiesituatie:* Het MER geeft onvoldoende inzicht in de huidige feitelijke situatie.
- *Stikstofemissie en -depositie en uitvoerbaarheid plan:* In het MER is aangegeven dat er door het toepassen van vergaande stikstofemissiereducerendetechnieken op veehouderijen nog ontwikkelruimte is voor deze bedrijven. Echter niet voor alle diercategorieën zijn deze technieken beschikbaar. Verder valt uit het MER niet af te lezen in hoeverre bedrijven nu al deze technieken hebben geïmplementeerd en of daarmee nog ontwikkelruimte is voor deze bedrijven. Het MER gaat niet nader in op de milieugevolgen van de verplaatsing van het pluimveebedrijf van de oude naar de nieuwe locatie.

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het milieueffectrapport op te stellen en daarna een besluit te nemen over het bestemmingsplan buitengebied Halle Heide. In hoofd-

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

stuk 2 volgt een toelichting op het oordeel. In hoofdstuk 3 geeft zij een aanbeveling voor de vervolgbesluitvorming voor volksgezondheid.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Referentiesituatie

Voor de referentiesituatie zijn in het MER (pagina 19–21) gepresenteerd:

- het aantal dieren volgens de CBS tellingen in 2009 in de gemeente Bronckhorst;
- het vergunde aantal in de gemeente Bronckhorst.

Voor de berekeningen in het MER is uitgegaan van een negatieve bijstelling van het vergunde aantal dieren met 40% doordat stallen een deel van het jaar leegstaan vanwege onder meer schoonmaak (functionele leegstand) en vanwege niet benutte ruimte in de vergunningen. Deze correctie is wellicht juist voor de hele gemeente, maar is niet representatief voor dit plangebied.

Dit plangebied omvat onder meer een akkerbouwbedrijf, een recent gevestigd melkveebedrijf en de inplaatsing van een pluimveebedrijf. Ook is er een grote diversiteit in omvang van de bedrijven. De Commissie is van oordeel dat de gevolgde (globale) werkwijze voor dit plangebied niet volstaat.

De Commissie adviseert voorafgaande aan de besluitvorming in een aanvulling op het MER de referentiesituatie nader te onderbouwen door voor de bestaande locaties aan geven:

- de huidige omvang van bouwvlakken van de aanwezige agrarische bedrijven (pagina 16);
- de huidige veebezetting;
- de huidige staltechnieken;
- de huidige stikstofemissie per bedrijf.

Daarnaast adviseert de Commissie deze gegevens ook te verschaffen voor de te verlaten en de te betrekken locatie van het pluimveebedrijf.

Mocht de referentiesituatie gewijzigd worden dan kan dit gevolgen hebben voor de effectberekeningen en -beoordeling van het voornemen.

2.2 Stikstofemissie en -depositie en uitvoerbaarheid plan

Voor de effectbeoordeling van het voornemen is (tabel 4, pagina 23) een totaal aantal kilogram stikstofemissie gegeven zonder dat duidelijk is gemaakt hoe deze tot stand is geko-

men. Zo wordt niet duidelijk van welke uitbreiding in dieren per diercategorie en daar bijhorende stikstofemissies en -depositie is uitgegaan.

Het ontwerp-bestemmingsplan maakt naast uitbreiding van veehouderijen ook het plaatsen van kuilvoerplaten en sleufsilos buiten het bouwvlak mogelijk waardoor meer ruimte op het bouwvlak kan ontstaan voor stallen en daarmee voor het houden van meer dieren. Daarnaast is mestbe- en verwerking op bedrijfsniveau niet uitgesloten. Deze mogelijkheden kunnen in potentie leiden tot een verdere toename van stikstofemissie en de daarbij behorende depositie. De maximale mogelijkheden van het plan zijn daarmee waarschijnlijk nog niet volledig in beeld gebracht.

De effecten van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten² in de omgeving van het plangebied zijn verder duidelijk beschreven in het MER. Zonder aanvullende maatregelen leiden alle beschreven alternatieven tot een toename van depositie, waarmee aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden niet kan worden uitgesloten. In het ontwerpbestemmingsplan zijn dan ook bepalingen opgenomen die moeten voorkomen dat aantasting van Natura 2000-gebieden optreedt.

Als mitigerende maatregel (pagina 66-67) is aangegeven dat met de inzet van stikstofemissie beperkende staltechnieken nog veel milieuwinst te halen is. Deze stelling wordt niet planspecifiek onderbouwd maar door uit te gaan van een modelbedrijf melkrundvee. De Commissie acht een planspecifieke onderbouwing relevant omdat:

- niet voor alle diercategorieën dergelijke technieken beschikbaar zijn, bijvoorbeeld voor jongvee, vleesvee en paarden;
- het in het plangebied aanwezige akkerbouwbedrijf (welke kan omschakelen naar melkrundveehouderij) niet nader geanalyseerd is terwijl dit bedrijf op dit moment geen stikstofemissie heeft (er worden geen dieren gehouden); daarom kan met het toepassen van emissie reducerende technieken geen ontwikkelruimte worden gecreëerd;
- het bedrijf aan de Dwarsdijk 2 een recent gevestigd bedrijf is waarvan het MER niet duidelijk maakt hoe deze is meegenomen in de berekeningen.

Uit het MER valt niet op te maken in hoeverre bedrijven nu al stikstofemissie beperkende staltechnieken hebben geïmplementeerd en of daarmee nog ontwikkelruimte te creëren is voor deze bedrijven. Daardoor is het niet duidelijk in hoeverre de in het MER beschreven voornemen uitvoerbaar is en of deze al dan niet leidt tot een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

De gevolgen van de verplaatsing van het pluimveebedrijf zijn niet in het MER meegenomen, met als reden (pagina 67) dat reeds een Natuurbeschermingswetvergunning is verleend. Echter omdat de verplaatsing met deze bestemmingsplanherziening ruimtelijk mogelijk wordt gemaakt dient het MER inzicht te geven in de gevolgen voor de te verlaten locatie en de te ontwikkelen locatie.³ Specifiek voor de gevolgen voor Natura 2000-gebieden zou het MER

² In de omgeving zijn gelegen de Natura 2000-gebieden Korenburgerveen, Landgoederen bij Brummen, Stelkampsveld, Uiterwaarden IJssel en De Veluwe, alsmede de beschermde Natuurmonumenten De Zumpe en Wildenborch/Bosket.

³ De verplaatsing van het pluimveebedrijf moet meegenomen worden in dit MER omdat:

- de omgevingsvergunning nog niet onherroepelijk is;
- het bestemmingsplan de toestemming om af te wijken van het plan, toegestaan in omgevingsvergunning, bestendig;

inzicht moeten geven in de toe- en afname van stikstofemissie en -depositie en de consequenties daarvan op de ontwikkelingsruimte van de andere agrarische bedrijven in het plangebied.

De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming in een aanvulling op het MER allereerst inzicht te geven in de gevolgde berekeningswijze voor het bepalen van de stikstofdepositie.

Vervolgens adviseert de Commissie de effecten van de verplaatsing van het pluimveebedrijf in beeld te brengen door inzicht te geven in de toe- en afname van stikstofemissie en -depositie en hoe dit doorwerkt in de te bieden ontwikkelruimte van de andere bedrijven in het plangebied.

Motiveer tenslotte op een navolgbare wijze in hoeverre de huidige bedrijven, uitgaande van de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt (rekeninghoudende met de mogelijkheid om kuilvoerplaten en sleufsilos buiten het bouwvlak te plaatsen), ontwikkelruimte hebben door bijvoorbeeld het toepassen van stikstofemissiereducerendetechnieken. Doe dit door inzicht te geven in:

- welke technieken op nieuwe en bestaande stallen toe te passen zijn die stikstofemissie reduceren;
- hoeveel dieren, gegeven de huidige stikstofemissie, bij toepassing van nieuwe technieken kunnen worden gehouden;
- hoeveel dieren dat zijn, omgerekend naar bouwvlak omvang (aantal hectare);
- hoeveel hectare uitbreiding er is per veehouderijbedrijf in het plangebied.

- deze vergunning nog niet geëffectueerd is en daarom in de Passende beoordeling niet tot de huidige feitelijke situatie kan worden gerekend.

3. Aandachtspunten voor de besluitvorming

De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Volksgezondheid

Het onderwerp volksgezondheid is niet opgenomen in het MER. Ook in diverse zienswijzen wordt op het ontbreken van het onderwerp gewezen.

Er is nog onvoldoende zicht op dosis-effectrelaties en daardoor ook op de best passende maatregelen om effecten te voorkomen. De Commissie adviseert in de nadere uitwerking van het bestemmingsplan bestuurders en belanghebbenden, globaal, inzicht te geven in de mogelijke gezondheidsrisico's in het buitengebied en te bezien:⁴

- waar een aantal woningen binnen een straal van 250 meter van veehouderijen ligt;
- of het plan leidt tot een menging van verschillende diercategorieën en activiteiten in het plangebied.

⁴ Zie ook de kamerbrief "gezondheid en veehouderij" d.d. 8 april 2014. Hierin worden ook de mogelijkheid genoemd om in MER meer aandacht aan gezondheid te geven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Bronckhorst

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Bronckhorst

Besluit: vaststellen of wijzigen van bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14, D14 en vanwege passende beoordeling

Activiteit: de gemeente Bronckhorst stelt een bestemmingsplan vast voor het buitengebied Halle-Heide

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 29 april 2014
ter inzage legging MER: 1 mei tot en met 11 juni 2014
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 25 april 2014
voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 30 juni 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

W. Foppen
ir. J.J. de Graeff (voorzitter)
ir. C.T. Smit (werkgroepsecretaris)
drs. S.R.J. Jansen
ing. W. Hoeve

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd op 12 mei 2014 om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- MER Bestemmingsplan buitengebied Halle Heide, 20 februari 2014
- Bestemmingsplan buitengebied Halle Heide, 20 februari 2014

De Commissie heeft kennis genomen van 13 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 19 juni 2014 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bestemmingsplan buitengebied Halle Heide

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

